

Починати грати краще з раннього віку, але не тільки заради забави, а й заради безпеки. Спитайте в дитини, що б вона робила, якби загубилась у магазині? Або якби до неї підійшов незнайомий чоловік і почав щось запитувати?

Є багато сценаріїв рольових ігор, в які ви можете пограти. У міру дорослішання дитини сценарії повинні поступово ускладнюватись, але при цьому відповідати віку дитини.

Далі представлені десять потенційно небезпечних ситуацій і безпечні способи вийти з них. Спробуйте програти такі сценарії зі своєю дитиною. Спитайте в неї, як би вона повелася в кожній із запропонованих ситуацій, а після розкажіть, як би ви самі хотіли, щоб вона вчинила. Дайте дитині правильний приклад поведінки. Якщо вона буде знати, як повинна діяти у складних ситуаціях, то не розгубиться, якщо раптом потрапить у небезпечну ситуацію в реальному житті.

Ситуації в дитячому садку чи школі

Сценарій № 1

Ситуація: ти чекаєш, доки тебе заберуть з дитячого садка/школи, і незнайома доросла людина підходить до тебе й каже, що забрати тебе її попросили твої батьки. Вона може переконливо намагатись умовити тебе піти з нею (наприклад, батьки потрапили в аварію, у них проблеми з машиною або чоловік представився старим другом батька). Що б ти зробив?

Правильне рішення. Нехай дитина з безпечної відстані крикне: «Скажіть секретне слово?». Якщо людина його не називає, дитина в жодному разі не повинна йти з нею! Нехай біжить до будь-якого добре знайомого дорослого (вихователя/учителя, батьків або іншого працівника дитячого садка/школи). Якщо ви ще не придумали для себе секретне слово, тоді обов'язково зробіть це.

Виберіть слово, яке ви точно не забудете, але це не повинно бути чимось очевидним. Секретне слово повинні знати тільки члени сім'ї. Переконайтеся, що дитина запам'ятала, що запитувати кодове слово треба з безпечної відстані.

Сценарій № 2

Ситуація: ти вирушив із групою/класом на екскурсію або по якійсь іншій справі за межі дитячого садка/школи й тут ти зрозумів, що щось забув. Що ти будеш робити?

Правильне рішення. Діти ніколи не повинні залишати межі навчального закладу або залишатись без нагляду свого вихователя/класного керівника в місті, якщо вони нікому про це не сказали. Якщо вчитель дозволить піти кудись без усього класу, дитині слід піти разом з кимось із однокласників. Головне правило – нікуди не ходити одному.

Ситуації вдома

Сценарій № 3

Ситуація: ти один у кімнаті, а мама в душі. Хтось дзвонить у двері, але мама не чує дзвінка. Ти підходиш до дверей, але не бачиш, хто за ними. Що тобі слід зробити?

Правильне рішення. Батьки повинні передбачити кілька варіантів виходу із цієї ситуації. Якщо хтось дзвонить у двері, діти можуть сказати мамі, що хтось біля дверей. Якщо мама дозволяє, то дитина може спитати, хто там. Якщо дитина не може сказати мамі, що хтось знаходиться біля дверей (наприклад, якщо мама не почула дитину), тоді вона в жодному разі не повинна підходити до дверей. Якщо дитина хоче спитати, хто прийшов, навіть якщо вона знає цю людину, то вона не повинна відкривати двері, доки мама не вийде з душі й не буде знаходитися поруч з нею.

Ситуації в магазині

Сценарій № 4

Ситуація: ти в зоомагазині дивишся на цуценят і чекаєш маму, яка щось купує в сусідньому відділі. Незнайомий чоловік підходить до тебе й каже, що біля магазину хтось залишив цуценят або кошенят, і якщо ти підеш з ним, то зможеш взяти собі вихованця абсолютно безкоштовно. Що ти зробиш?

Правильне рішення. Відразу ж крикнути «Ні! Ви не моя мама/мій тато!», а потім бігти до батьків чи працівника магазину. Батькам слід у кожному магазині завжди вказувати на працівників та їхню форму. Навчіть дітей, що не можна нікуди йти, не сказавши про це батькам, навіть якщо дитина знає цю людину.

Сценарій № 5

Ситуація: ти гуляєш по магазину, у той час як мама купує щось в іншому відділі, і хтось різко хапає тебе за руку й каже, що ти повинен піти з ним. Тебе починають вести до виходу і при цьому кажуть, щоб ти не кричав, інакше тобі зроблять боляче. Тобі страшно, і люди, які тебе оточують, не здогадуються, що в тебе неприємності. Що ти будеш робити?

Правильне рішення. Найголовніше – з раннього віку дитина повинна запам'ятати одне правило: ніколи нікуди не йти, не сказавши про це батькам, навіть якщо дитина знає цю людину. Можливо, дитина побоїться не послухатись дорослого, але вона повинна розуміти, що в такій ситуації така поведінка виправдана. Навчіть дитину кричати: «Допоможіть! Мене викрадають! Це не моя мама/не мій тато!». І робити це якомога голосніше, доки хтось не почує. Скажіть, щоб дитина перекидала та збивала все на своєму шляху (наприклад, товар з полиць) – це приверне увагу, і продовжувала кричати. Якщо старшу дитину тримають за руку, то вона може спробувати вирватись або впасти на підлогу й не ворухитись. У такому випадку дитину буде складніше підняти чи тягнути.

Ситуації на вулиці

Сценарій № 6

Ситуація: ти сидиш на лавочці зі своїми друзями, доки твоя мама розмовляє з іншими батьками. До вас підходить незнайомец і просить дозволу зробити твоє фото. Він каже тобі, що ти можеш стати відомим (тут слід назвати улюблений спорт дитини або його хобі). Що ти будеш робити?

Правильне рішення. Відразу ж крикнути «Ні!» й бігти до батьків або знайомих дорослих. Ніхто не має права фотографувати дитину без дозволу батьків. Дорослі, які переслідують дітей, можуть спробувати наблизитись до них за допомогою фотографій. Нагадуйте дітям про те, що вони мають право казати дорослим «ні».

Сценарій № 7

Ситуація: ти йдеш по вулиці, біля тебе зупиняється машина, у тебе питають про дорогу. Що ти будеш робити?

Правильне рішення. Не відповідати й відразу ж бігти в іншому напрямку до знайомих дорослих або в безпечне місце (це може бути будинок сусідів). Поясніть дитині, що дорослі не повинні питати в дітей про дорогу або ставити будь-які інші запитання. Нагадайте дитині про те, що в таких ситуаціях дорослим можна казати «ні» й не треба турбуватися про те, що вони образяться чи розгніваються.

Сценарій № 8

Ситуація: ти граєшся із друзями на дитячому майданчику, і хтось просить тебе спокійно й тихо з ним піти, тому що в нього є ніж або інший небезпечний предмет. Що ти будеш робити?

Правильне рішення. Якщо хтось загрожує тобі небезпечним предметом, головне – не мовчати! Треба робити все можливе, щоб утекти, – битись і кричати. Не дозволяйте себе викрасти. Ніколи не вірте такій брехні: «Я зроблю тобі та твоїй родині боляче, якщо ти не підеш зі мною». Дитина повинна вирватись будь-яким способом.

Сценарій № 9

Ситуація: ти один їдеш на велосипеді у своєму районі повз пішохода, і ця людина раптово намагається тебе схопити. Що ти будеш робити?

Правильне рішення. У першу чергу навчіть дитину завжди гуляти з кимось. Нагадуйте їй про те, що вона завжди повинна спробувати вирватись. Якщо дитина старша, вона може штовхнути велосипед вбік викрадача й побігти в іншому напрямку. Якщо дитина маленька, вона повинна відбиватися всіма силами й при цьому кричати: «Допоможіть! Мене викрадають! Це не моя мама/не мій тато!».

Ситуації в будь-якому місці

Сценарій № 10

Ситуація: незнайомець пропонує дати тобі гроші/ласощі/подарунок, якщо ти підеш з ним. Тобі кажуть, що батьки йому дозволили забрати тебе. Що ти будеш робити?

Правильне рішення. Навчіть дітей ніколи не брати гроші чи будь-який інший подарунок без дозволу батьків, особливо, якщо ці речі пропонує незнайома людина. Нехай дитина біжить до знайомих дорослих і кричить: «Це не моя мама/Це не мій тато!». Викрадачі часто пропонують дітям подарунки, щоби підібратись до них ближче. Навчіть своїх дітей ніколи не приймати навіть найбажанішу річ від незнайомців.

Батьки уникають обговорення таких ситуацій, тому що їм страшно подумати, що таке може статися з їхніми дітьми. Замість того щоби боятись, дайте дітям знання, які допоможуть їм убезпечити себе. Хоча рольові ігри з метою безпеки – справа серйозна, не варто лякати дітей. Вони не повинні боятись обігравати подібні сценарії. Ви повинні спілкуватися з ними спокійним тоном. Нагадайте дітям про те, що ви зробите все можливе, щоб убезпечити їх. Якщо батьки часто розігрують такі сценарії з дітьми, їхня реакція буде вироблятися на інстинктивному рівні. Не чекайте, доки станеться щось погане, допоможіть дитині бути готовою до несподіванок.

<https://childdevelop.com.ua/articles/upbring/3213/>